

EUROPEISKA
KOMMISSIONEN

Bryssel den 17.7.2023
COM(2023) 439 final

RAPPORT FRÅN KOMMISSIONEN TILL RÅDET

**Utvärdering av rådets rekommendation av den 19 december 2016 om
kompetenshöjningsvägar: nya möjligheter för vuxna**

RAPPORT FRÅN KOMMISSIONEN TILL RÅDET

**Utvärdering av rådets
rekommendation av den 19
december 2016 om
kompetenshöjningsvägar: nya
möjligheter för vuxna**

1. INLEDNING

Den påskyndade digitala och gröna omställningen innebär att kompetens som man förvärvat under den grundläggande utbildningen inte längre räcker för att möta de föränderliga behoven på arbetsmarknaden och vuxna måste utveckla sin kompetens under hela sina liv. Dessutom förväntas en demografisk utveckling som leder till en krympande arbetskraft att påskyndas under det kommande årtiondet, vilket ökar pressen på att dra nytta av den fulla potentiella kompetensen hos alla på arbetsmarknaden. Det är därför som man i handlingsplanen för den europeiska pelaren för sociala rättigheter fastställer målet till 2030 att minst 60 % av de vuxna ska delta i utbildning varje år. EU-ledarna välkomnade detta ambitiösa mål vid det sociala toppmötet i Porto 2021 och medlemsstaterna har omvandlat det till nationella mål¹.

Den europeiska kompetensagendan tillhandahåller en strategi för att hjälpa människor och företag att utveckla fler och bättre färdigheter. Den uppfyller den europeiska pelaren för sociala rättigheter och framför allt dess första princip där man klargör rätten till utbildning och livslångt lärande av hög kvalitet för alla och den hänger ihop med andra politiska initiativ som stöder strategin för livslångt lärande. **Grundläggande färdigheter – läs-, skriv- och räknekunskaper samt digital kompetens – utgör grunden för ett fullständigt deltagande i samhället och på arbetsmarknaden.** Men allt för många vuxna i EU har inte dessa kunskaper på en funktionell nivå² och de riskerar att fastna i en fälla av låg utbildning och dåliga jobb³. Detta kräver politiska insatser för att stödja förvärvandet av grundläggande färdigheter.

Målet med rådets rekommendation om kompetenshöjningsvägar⁴ är att bemöta denna risk och förse människor med en låg utbildnings-, kunskaps-, eller kompetensnivå, till exempel vuxna med en utbildningsnivå som är lägre än gymnasienivå, med möjligheter att utveckla grundläggande färdigheter och/eller förvärva en bredare kompetens som är relevant för att delta i samhället och på arbetsmarknaden.

Denna obalans mellan arbetsmarknadens behov och tillgången till kompetent arbetskraft låg också till grund för beslutet om det europeiska kompetensåret där man understryker vikten av att vidareutbilda och omskola människor samt att få in fler människor på arbetsmarknaden⁵. I sitt tal om tillståndet i Europeiska unionen där hon tillkännagav förslaget, lyfte kommissionens ordförande Ursula von der Leyen fram att "Europa behöver

¹ [Se IP 22 3782.](#)

² [Handlingsplanen för den europeiska pelaren för sociala rättigheter](#) omfattar ett EU-mål på att minst 80 % av personer i åldern 16–74 år ska ha grundläggande digital kompetens till 2030. Enligt [Eurostats indikator för digitala färdigheter](#) hade år 2021 endast 54 % av personerna i åldern 16–74 i EU27 minst grundläggande digital kompetens. För att säkerställa att detta mål nås, inrättade kommissionen den digitala kompassen för att omvandla EU:s digitala ambitioner för 2030 till konkreta mål. [Europas digitala decennium: digitala mål för 2030 \(europa.eu\).](#)

³ Se Burdett och Smith (2002), [The low skill trap](#), European Economic Review.

⁴ [EUR-Lex – 32016H1224\(01\) – SV – EUR-Lex \(europa.eu\).](#)

⁵ [Europaparlamentets och rådets beslut om ett Europaår för kompetens 2023.](#)

alla” eftersom Europa inte bara saknar högutbildade utan också ”lastbilschaufförer, servitörer och flygplatspersonal”⁶. I den nyligen lanserade industriplanen för den gröna given⁷ betonas ytterligare behovet av att ta itu med dagens omfattande kompetensbrist som håller tillbaka EU:s investeringar och tillväxt.

För att uppnå målen i rekommendationen, uppmanades medlemsstaterna att förse vuxna med låg kompetensnivå med personligt stöd via en integrationsväg som består av tre steg.

1) Kompetensbedömning – identifiering av vuxna personers befintliga kompetens och eventuella luckor i kompetensen som behöver åtgärdas.

2) Tillhandahållande av ett anpassat och flexibelt utbildningserbjudande – tillhandahållande av ett utbildningserbjudande som åtgärdar specifika luckor som identifierats vid kompetensbedömningen.

3) Validering och erkännande – bedömning och certifiering av inhämtade kunskaper och uppmuntran av certifiering för uppnående av en kvalifikation.

Medlemsstaterna rekommenderades att identifiera prioriterade målgrupper, säkerställa effektiv samordning och partnerskap mellan berörda parter och genomföra uppsökande verksamhet, vägledning och stödåtgärder för att öka medvetenheten hos potentiella stödmottagare om de befintliga möjligheterna och vägleda dem genom alla steg i processen. I rekommendationen uppmanas kommissionen att rapportera till rådet om genomförandet i medlemsstaterna och på EU-nivå. Denna rapport bygger på det utvärderande arbetsdokumentet från kommissionens avdelningar⁸.

2. RESULTAT AV UTVÄRDERINGEN

I detta kapitel presenteras i vilken utsträckning rekommendationen är **ändamålsenlig**, **effektiv**, och **samstämmig**, **ger mervärde för EU** och fortfarande är **relevant** för att

⁶ [Talet om tillståndet i unionen 2022](#).

⁷ Meddelande från kommissionen till Europaparlamentet, rådet, Europeiska ekonomiska och sociala kommittén samt Regionkommittén – *En industriplan i den gröna given för nettonollåldern* [COM\(2023\) 62 final](#).

⁸ Se SWD(2023) 460 final. Arbetsdokumentet stöddes av en extern undersökning genomförd av Ecorys och 3S [Study supporting the evaluation of the Council Recommendation of 19 December 2016 on Upskilling Pathways: New Opportunities for Adults](#) (inte översatt till svenska).

hantera de nuvarande behoven, med beaktande av att en rekommendation från rådet är icke-bindande till sin natur.

Ändamålsenlighet

De tillgängliga bevisen målar upp en bild av att **rekommendationen totalt sett är ganska effektiv**.

Relevanta indikatorer visar på **måttliga positiva trender** och genomförandet har varit ojämnt mellan medlemsstaterna med åtgärder som ofta har en **bristande omfattning och samordning**. Medan vissa berörda parter ser rekommendationen som en **katalysator för ett förnyat fokus på stöd till vuxna för att inhämta grundläggande färdigheter**⁹ och ser trestegsmetoden som en användbar referenspunkt, finner man i utvärderingen förbättringar i genomförandet av **rekommendationens tre steg** i endast 14 medlemsstater¹⁰.

Det finns nu omfattande möjligheter till kompetensbedömning runtom i medlemsstaterna men de kräver ytterligare professionalisering av personalen och ett icke-stigmatiserande synsätt i samhället. Det innebär att man kan informera om kompetensbedömning på ett mer positivt och motiverande sätt genom att betona befintliga färdigheter som man kan bygga vidare på. Flera medlemsstater har vidtagit steg för att förbättra tillhandahållandet av anpassade och flexibla utbildningserbjudanden till lågkvalificerade vuxna¹¹ men utmaningarna kvarstår på grund av otillräcklig finansiering – ofta endast EU-projektbaserad finansiering i stället för inhemsk strukturell finansiering – för att stödja en mångfald av målgrupper och hantera hinder för tillgång och användning. På samma sätt har **valideringen och erkännandet av kompetens förbättrats** i vissa medlemsstater, men **ofta med begränsat införlivande** i utbildningssystemen och låg medvetenhet och användande bland vuxna¹².

Andelen lågkvalificerade vuxna¹³ i åldrarna 25–64 **minskade** från 23,4 % 2016 (56,1 miljoner) till 20,7 % 2021¹⁴ (48,7 miljoner). **Yttre faktorer**, utöver denna

---

⁹ Till exempel, enligt ståndpunktsdokumentet från den europeiska organisationen för vuxenutbildning (EAEA) har kompetenshöjningsvägar lett till att nationella strategier inriktats på grundläggande färdigheter och validering av färdigheter som inhämtats via icke-formellt eller informellt lärande och man har därmed flyttat fokus inom lärandeprogram till studerande med låga/lägre grundläggande färdigheter.

¹⁰ BE, BG, CY, CZ, DE, DK, EE, EL, HR, IT, LV, MT, PL och SK. Denna kartläggning av politiska åtgärder bygger på den externa undersökningen som stöder utvärderingen. Se avsnitt 3.1 i det utvärderande arbetsdokumentet för fler detaljer.

¹¹ BE, BG, DK, EE, MT och PL. För ytterligare analys av hindren för tillgång och användning, kan du också läsa den konsekvensanalys som åtföljer kommissionens förslag om individuella utbildningskonton, [SWD\(2021\) 369 final](#).

¹² BE, BG, CY, DE, EL, IT, LV och SK i enlighet med den stödjande studien. Dessa slutsatser stämmer överens med utvärderingen från 2020 av rådets rekommendation från 2012 om validering av icke-formellt och informellt lärande, [SWD\(2020\) 121 final](#).

¹³ Vuxna med låga utbildningsnivåer (t.ex. ISCED-nivåerna 0–2).

¹⁴ Se Eurostat: onlinedatakod [EDAT LFSE 03](#) och [EDAT LFS 9901](#).

rekommendation, framförallt **demografiska förändringar** kan emellertid ha bidragit till dessa trender¹⁵.

I nationella genomförandeåtgärder identifieras ett **stort antal prioriterade målgrupper**¹⁶, men de berörda parterna rapporterar att **utmaningar kvarstår när det gäller att nå dem på ett effektivt sätt**¹⁷. De berörda parterna rapporterar också att konsekvenserna av digitaliseringen avsevärt har ökat målgruppen för rekommendationen. Nuförtiden, med den ökande förflyttningen till digitala miljöer, behöver alla individer minst grundläggande digital kompetens. Dessutom lyfte man också fram det specifika ansvar som ligger på offentligt stöd till vuxnas inhämtande av grundläggande färdigheter och betonade att sådana färdigheter ofta tas för givet av arbetsgivare¹⁸.

Yrkesvägledning från de offentliga arbetsförmedlingarna finns tillgänglig i stor utsträckning men lider av **låga nivåer av medvetenhet**, kan ses som **skrämmande**¹⁹ och finns **inte alltid tillgänglig** för lågkvalificerade som inte är arbetslösa²⁰.

Medlemsstaterna har levererat genomförandeåtgärder i samarbete med relevanta berörda parter, särskilt offentliga arbetsförmedlingar, arbetsmarknadens parter, icke-statliga organisationer och lokala aktörer som bland annat allmänna bibliotek²¹. **Ibland är emellertid roller och ansvarsområden inte tillräckligt tydliga och samordningen är inte effektiv**, till exempel mellan utbildnings- och arbetsministerier och mellan nationella och regionala myndigheter²².

---

¹⁵ Större och äldre grupper befinner sig i allt större utsträckning utanför det relevanta åldersspannet (25–64 år) och yngre grupper som kommer in i det här åldersspannet, även om de är färre till antalet, tenderar att ha en högre utbildningsnivå.

¹⁶ Situationen varierar mellan medlemsstaterna och gruppen lågkvalificerade vuxna kan bestå av olika undergrupper (exempelvis – men inte begränsat till – anställda, arbetslösa, ekonomiskt inaktiva, migranter, mindre gynnade grupper, personer i landsbygdsområden) beroende på de nationella omständigheterna.

¹⁷ I ståndpunktsdokumentet från ”Literacy 100” understryks att utbildning under vuxenlivet kan vara ett skrämmande framtidsperspektiv för vuxna som har låga nivåer av personlig motståndskraft och självförtroende.

¹⁸ Se ståndpunktsdokument från det europeiska nätverket för grundläggande färdigheter där följande står: För att bygga upp individuell och samhällelig motståndskraft är det avgörande att alla vuxna har tillgång till tillhandahållandet av en dynamisk uppsättning färdigheter av hög kvalitet. Grundläggande färdigheter fortsätter att vara huvudfokus men de måste inhämtas i ett sammanhang där man erkänner och utvecklar livskunskap.

¹⁹ Se ståndpunktsdokument från Eurodiaconia där man förklarar att dess medlemmar betonar att dessa tjänster kan ses som skrämmande eller otillförlitliga av vissa personer. För att vara tillgängliga och inkluderade så måste de offentliga arbetsförmedlingarna var ett tryggt utrymme där alla kan känna sig skyddade från fördomar och alla former av diskriminering.

²⁰ I ståndpunktsdokumentet från EAEA noteras att vägledningsåtgärder inte finns tillgängliga i tillräcklig utsträckning överallt. Men de skulle kunna ha en central position när det gäller att vända sig till målgrupper med låg utbildning.

²¹ I ståndpunktsdokumentet från ”Public libraries 2030” påpekar man att allmänna bibliotek spelar en viktig roll i den icke-formella utbildningssektorn eftersom de ofta är den första organisationen som tillhandahåller hjälp och stöd till utsatta grupper med låga läs- och skrivkunskaper.

²² Se t.ex. Ståndpunktsdokumentet från ILO där man understryker vikten av en förvaltningsövergripande strategi för effektiv styrning.

Ett gemensamt strategiskt tillvägagångssätt för alla de tre stegen²³ är avgörande för att säkerställa att vuxna studerande känner att de får stöd och fortsätter att vara beslutna att följa sin kompetenshøjningsväg, **men det är inte så vanligt²⁴**. Vissa berörda parter noterar att för att hjälpa de lågkvalificerade vuxna som befinner sig längst från utbildning bör stödet rörande **de tre stegen vara integrerat i sociala tjänster och arbetsmarknadsprogram²⁵**.

Effektivitet

Även om de **berörda parterna anser att genomförandekostnaderna är proportionerliga²⁶** i förhållande till fördelarna oberoende av medlemsstatens utgångspunkt, så kan inga **starka slutsatser dras om effektiviteten** eftersom medlemsstaterna inte systematiskt har samlat in data om kostnaderna och fördelarna med genomförandeåtgärderna. Detta speglar låga övergripande genomförandekostnader i de flesta medlemsstaterna och komparativt stora fördelar vad gäller direkta kompetenshøjningsåtgärder men även i form av ökad medvetenhet om och mer fokus på vuxnas grundläggande färdigheter i den nationella debatten.

EU-finansiering har medfinansierat många av genomförandeåtgärderna under utvärderingsperioder, särskilt europeiska socialfonden (ESF)²⁷. Genomförandets effektivitet uppfattas variera beroende på närvaron av olika förutsättningar: T.ex. tydlig ansvarsfördelning mellan aktörer, förfaranden på plats för att välja ut utbildningsleverantörer av hög kvalitet och engagemang av specifikt utbildad personal och samarbete med arbetsgivare, samt att övervakning och utvärdering används för att förbättra resultaten.

Samstämmighet

Berörda parter som rådfrågats på både EU-nivå och nationell nivå anser att rekommendationen har en inre enhetlighet, med konsekventa mål, rekommendationer och förväntade konsekvenser. De åtgärder som föreslås i rekommendationen uppfattas som att de tillhandahåller **en omfattande politisk ram** som kan vägleda genomförandet av insatser på nationell nivå. Berörda parter rapporterar också en hög nivå av

²³ I EAEA:s ståndpunktsdokument betonas vikten av att införliva åtgärderna i en bredare strategisk ram: *Det som visar sig är att de länder som har införlivat kompetenshøjningsvägar i en bredare strategi för livslångt lärande, är de som har bäst utsikter att nå målgrupperna och bygga upp innovativa kompetenshøjningsprogram, till exempel Slovakien, Finland och Österrike.*

²⁴ Positiva exempel när det gäller att integrera de tre steg som identifierades i den stödjande studien omfattar PT, DK, SE (redan i början av utvärderingsperioden) och – på projektnivå – PL.

²⁵ Se t.ex. Ståndpunktsdokumenten från Eurodiaconia och "Literacy 100".

²⁶ Flera undersökningar har genomförts för att samla in underlag. Just denna undersökning har genomförts hos nationella och regionala institut och organisationer som har ansvaret på operativ nivå för kompetenshøjningsvägar och hos organisationer som är involverade i genomförandet av kompetenshøjningsvägar (undersökning av samordnande och genomförande organisationer).

²⁷ Andra fonder nämndes också, t.ex.: Erasmus+, Europeiska regionala utvecklingsfonden (Eruf), stödprogrammet för strukturreformer (som nu heter instrumentet för tekniskt stöd) och EU-programmet för sysselsättning och social innovation (EaSI), samt den nyare fonden för en rättvis omställning (FRO) och faciliteten för återhämtning och resiliens.

samstämmighet mellan rekommendationen och relevant politik och strategier på nationell och regional nivå. **Otillräcklig integration av de tre stegen i en enda väg** och bristande strategisk samordning mellan genomförandeåtgärder och andra delar av systemet för vuxenutbildning innebär emellertid en utmaning för ett enhetligt genomförande på nationell nivå.

Rekommendationen uppfattas också som **samstämmig** med och kompletterande till **andra relevanta EU-initiativ** kopplade till kompetens och sysselsättning²⁸.

Nästan alla berörda parter som deltagit i samråd på både EU-nivå och nationell nivå ansåg att det fanns en god politisk samstämmighet mellan rekommendationen och **relevanta finansieringsmekanismer från EU**²⁹.

EU-mervärde

Med tanke på att rekommendationen inte är bindande, visade sig **EU-mervärdet** framförallt i form av **ökad politisk uppmärksamhet** till låga grundläggande färdigheter hos vuxna i flera medlemsstater. Därutöver tillhandahöll rekommendationen en **gemensam ram för nationella politiska insatser, främjade samarbete mellan berörda parter** inom och mellan medlemsstaterna och/eller mobiliserade **finansiering och tekniskt stöd** till experimentell politik. I vissa medlemsstater fungerade rekommendationen som **inspiration för reformer av systemet för vuxenutbildning**³⁰. I andra fungerade den som ett **referensvärde mot vilket man kunde jämföra befintliga stödsystem**, och göra pilottester eller införa riktade bestämmelser rörande ett av de tre stegen.

Berörda parter uppskattar rekommendationens roll när det gäller att **främja kunskapsutbyte mellan medlemsstaterna**³¹. Tekniskt stöd tillhandahölls via stödprogrammet för strukturreformer eller dess efterföljare, instrumentet för tekniskt stöd³², samt indirekt genom att stödja OECD i utarbetandet av nationella kompetensstrategier och diagnosrapporter i flera medlemsstater³³. Slutligen lyfte berörda parter fram att **rekommendationen hjälpte till med att rikta in EU-finansiering** från de olika finansieringskanalerna till projekt för utveckling av grundläggande färdigheter för olika målgrupper.

²⁸ Framförallt rådets rekommendationer om [validering av icke-formellt och informellt lärande](#) (2012), [att inrätta en ungdomsgaranti](#) (2013) och [en väg till jobb – en förstärkt ungdomsgaranti](#) (2020), [långtidsarbetslöshets återinträde på arbetsmarknaden](#) (2016), [nyckelkompetenser för livslångt lärande](#) (2018), [mikromeriter](#) (2022) och [individuella utbildningskonton](#) (2022).

²⁹ För programperioden 2021–2027 har till exempel ESF+ en budget på 99,3 miljarder euro.

³⁰ Däribland HR, EL och SK.

³¹ Ömsesidigt lärande skedde via särskilda evenemang men också via de nationella samordnarna för vuxenutbildning, arbetsgruppen för vuxenutbildning och – på ett mer informellt nedifrån-och-upp-baserat sätt – via webbplatsform för vuxenutbildning i Europa (Epale). Cedefop stödde medlemsstaternas reformer genom att ta fram jämförbar forskning om deras kompetensutvecklingsystem och genom att anordna forum för politiskt lärande om rekommendationen.

³² Till BE, HR, CY, HU, IT, NL, PT och ES.

³³ Däribland BR, IT, LV, LT, NL, PT, SK, SI, ES. [Nationella kompetensstrategier – OECD](#).

Relevans

De berörda parterna är nästan enhälliga i sin åsikt att **rekommendationens mål fortfarande är relevanta**³⁴, vilket också **speglas i de nya EU-målen på hög nivå**. På samma sätt anser de berörda parterna **att de åtgärder som definieras i rekommendationen fortfarande är relevanta** för att uppnå dess mål: de lyfter fram det fortsatta behovet av att stödja lågkvalificerade med specifikt anpassade åtgärder och den fortsatta relevansen av rekommendationens ”systemuppbyggnads”-metod.

De berörda parterna ser också att **uppmärksamheten på EU-nivå när det gäller genomförandet fortfarande är relevant**³⁵ eftersom det har gjort skillnad under utvärderingsperioden genom att man ökat den politiska uppmärksamheten på vuxnas inhämtande av grundläggande färdigheter och främjat nationella reformer och experimentell politik.

3. VÄGAR FRAMÅT FÖR ATT STÄRKA GENOMFÖRANDET

Trots de framsteg som gjorts kvarstår fortfarande betydande genomförandeutmaningar:

- Den **första huvudsakliga utmaningen** är **ojämna genomförandeframsteg** mellan medlemsstaterna, med stora skillnader vad gäller tillgängliga kompetensutvecklingsmöjligheter för lågkvalificerade vuxna.
- Den **andra huvudsakliga utmaningen** är den **ofta fortfarande småskaliga och inte tillräckligt effektiva utåtriktade verksamheten**³⁶ för genomförandeåtgärder som vidtagits av medlemsstaterna.
- Den **tredje huvudsakliga utmaningen** är den **dominanta roll som projektbaserad EU-finansiering** har i motsats till strukturell inhemsk finansiering.
- En **fjärde huvudsaklig utmaning** är den ofta **otillräckliga integrationen av rekommendationens tre steg** till en **heltäckande väg**, vilket visar en otillräcklig grad av strategisk samordning. Den gemensamma strategi som beskrivs i rekommendationen avspeglas ofta inte i medlemsstaternas genomförandeåtgärder. Detta begränsar omfattningen av uppföljning och utvärdering, och förmågan att dra lärdomar av underlaget.

³⁴ 87 % av de som svarade i det offentliga samrådet var överens om detta påstående.

³⁵ 87 % av de som svarade i det offentliga samrådet höll med om att politisk vägledning från EU fortfarande krävs i ganska stor eller mycket stor utsträckning. Se också ståndpunktsdokumentet från World Employment Confederation Europe där man förklarar att vägledning från EU krävs i ganska stor utsträckning för att främja utbyte av bästa praxis och främja ömsesidigt lärande och bench-learning.

³⁶ Som här ska förstås som andelen vuxna i behov av utveckling av grundläggande färdigheter som får stöd. Den effektiva utåtriktade verksamheten kan vara otillräcklig antingen på grund av låg formell täckning av/berättigande till stödåtgärder, eller på grund av låg medvetenhet om och användning av dem.

Eftersom bristen på arbetskraft och obalansen mellan utbud och efterfrågan på arbetsmarknaden ökar anser kommissionen att mer behöver göras för att förbättra genomförandet av rådets rekommendation om kompetenshöjningsvägar. Detta är nödvändigt för att ge alla möjligheter på arbetsmarknaden och i samhället och för att **undvika fällan av låg utbildning och dåliga jobb**. Det är lika nödvändigt för att åtgärda kompetensbrister på arbetsmarknaden och driva på EU:s konkurrenskraft och den gröna och digitala omställningen. Den erkänner också att kompetensutveckling under hela livet är en **individuell rättighet** som beskrivs i **Europeiska unionens stadga om de grundläggande rättigheterna**, den **europiska pelaren för sociala rättigheter**³⁷ och omsätts i verklighet i **dess handlingsplan**³⁸.

För att stärka genomförandet bör medlemsstaterna, med stöd från kommissionen, uppmanas att

- stärka sitt **strategiska samarbete på nationell nivå** för att **skapa kompetenshöjningsvägar och öppna upp lärandesamhällen**, däribland genom att utveckla och granska förvaltningsövergripande nationella kompetensstrategier i nära partnerskap med arbetsmarknadens parter, offentliga arbetsförmedlingar och andra relevanta berörda parter,
- uppmuntra **gemensamma insatser och en strategi med breda partnerskap** för grundläggande färdigheter mellan privata och offentliga berörda parter, däribland genom kompetenspakten³⁹, med fokus på arbetsplatsen som en lärandemiljö,
- **bättre definiera stödmottagarna** för kompetensutveckling för att spegla trender som digitalisering och miljöanpassning av ekonomin för att se till att ingen hamnar på efterkälken samtidigt som man anpassar stödåtgärderna utifrån detta och skräddarsyr dem utifrån specifika behov på individuell basis
- **bredda den utåtriktade kommunikationsverksamheten framförallt riktad till dem som är "svårast att nå"** samtidigt som man undviker stigmatisering genom att betona fördelarna med kompetensutveckling snarare än nuvarande kunskapsbrister,
- använda betydande EU-resurser inom ramen för de nationella **planerna för återhämtning och resiliens**⁴⁰ och **programmen inom Europeiska socialfonden+** för att driva på investeringar i kompetens, infrastruktur och inhemska reformer och upprätthålla dem med hjälp av inhemsk finansiering på medellång och lång sikt för att uppnå strukturella förbättringar,
- använda **genomförandet av rådets rekommendation om individuella utbildningskonton**⁴¹ för att utöka tillhandahållandet av icke-stigmatiserande,

---

³⁷ [Den europeiska pelaren för sociala rättigheter](#).

³⁸ [Handlingsplan för den europeiska pelaren för sociala rättigheter](#).

³⁹ [Hemsida för kompetenspakten \(europa.eu\)](#).

⁴⁰ [Faciliteten för återhämtning och resiliens \(europa.eu\)](#).

⁴¹ I [rådets rekommendation av den 16 juni 2022 om individuella utbildningskonton](#) beskrivs hur medlemsstaterna på ett effektivt sätt kan kombinera **finansiellt och icke-finansiellt stöd** för att **ge alla vuxna**

flexibla utbildningsmöjligheter av hög kvalitet och underlätta att de kan införlivas på ett användarvänligt sätt i kompetensbedömning, validering och yrkesvägledning med stöd från lämplig inhemsk finansiering,

- använda **genomförandet av rådets rekommendation om mikromeriter**⁴² för att öka öppenheten och erkännandet av resultaten av korta utbildningskurser.

---

möjlighet att utveckla sina färdigheter under hela sitt yrkesliv och göra framsteg mot Porto-målen för vuxenutbildning.

⁴² I [rådets rekommendation av den 16 juni 2022 om en europeisk strategi för mikromeriter för livslångt lärande och anställbarhet](#) ges en gemensam definition av och ett standardformat för att beskriva resultaten av korta kurser för att öka öppenheten och underlätta kommunikationen kring kompetens som inhämtats genom utbildning under hela arbetslivet.